

MAGYAR LAPOK

XIII. évfolyam, 9 (3465) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12-27.

Nagyarányu német ellentámadás indult a keleti arcvonal egyes pontjain

Nemcsak megállították a szovjet előretörést, hanem több helyen be is törték az ellenséges vonalakba — Délolaszországban is jelentősen megszilárdult a német védelem

Moszkvában újabb hivatalos közleményt adtak ki a lengyel kérdésről

Zürichből jelentik: (MTI) Moszkvából jelenti az United Press: A keleti harc tér helyzetét az utóbbi 24 órában a német ellenállás jelentékeny megszilárdulása jellemzi több igen fontos ponton. A német tartalékok ezeken a helyeken részben nagyobb páncélos alakulatok támogatásával ellentámadásba kezdtek.

Zürichből jelenti a Pest tudósítója, hogy a keleti harctéren azok a német csapatok, amelyek Vinnicánál eddig is keményen állták a szovjet támadásait, ellentámadást kezdtek. Nagyarányú német ellentámadás alakult ki, amely nemcsak a szovjet előnyomulást állította meg, hanem több helyen be is tört a szovjet vonalakba. A svájci lapok londoni hírei szerint a moszkvai angol haditudósítók is közlik, hogy Vinnicánál a német ellentámadás néhány helyen visszavonulást kényszerítette a szovjet csapatokat. Ugyanakkor más német hadosztályok Smjela vidékén kezdtek ellentámadást.

Zürichből jelentik: (B. T.) Alexander tábornok főhadiszállásáról jelenti, hogy a német ellenállás jelentősen megszilárdult. Az 5.ik hadsereg csapatai Cassino vidékén csak helyi jelentőségű területnyereségeket értek el. Azok a jelentések, amelyek Cervaro helységi elfoglalásáról szólnak, megelőzték az eseményeket, mert a másfélkilométer széles védelmi vonalat, amelynek kitűnő leplezése a Cassinoért folytatott csatában meglepetést keltett, a helységiől északra levő ellenálló hálózat leküzdése ellenére sem sikerült áttörni, bár Cervaro maga teljesen rombalmarz.

Egyre erősödik a németek középboszniai hadjárata

Kairóhól jelentik: (B. T.) „A jugoszláv felszabadító hadsereg” főhadiszállása jelenti: A németek középboszniai hadjárata egyre erősödik. Banjaluka felől az előnyomuló erős német páncélos csapatnak sikerült áttörni a vonalat Jajce és Mrkenicgrad között. A két város közötti vonal mentén heves harc folyik. Kelethoszniában a jugoszláv csapatok megszállták Srebrenice és Klazinek községeket.

Stockholmból jelentik: (MTI) A szovjet-lengyel határral kapcsolatban. A nyilatkozat megismétli a január 11-iki szovjet jegyzék vonatkozó részeit és ismerteti a Curzon-vonal létrejöttét és irányát. Azután így folytatódik a nyilatkozat:

— A lengyel kormány annakidején

nem értett egyet ezzel a megoldással és tovább folytatta a háborút a Szovjet ellen. A lengyel kormány azután a Szovjet Unió nehéz helyzetét kihasználva, 1921. márciusában a Rigában megtartott béketárgyalások során más határvonalat kényszerített a szovjet kormányra, úgyhogy ez által magához kapartotta Nyugat-Ukrajna és Fehéroroszország nyugati részét. A rigai egyezménynek ezt az igazságtalanságot, amely Nyugat-Ukrajna és Nyugat-Fehéroroszország orosz lakosságát Lengyelországhoz csatolta, orvosolta az 1939. évi népszavazás, amikről „egy teljesen demokratikus alapon végrehajtott népszavazásnak megfelelően” új szovjet határokat állapítottak meg.

Teheránban véglegesen megállapodtak Lengyelország terhére a szovjet terv alapján

Isztanbulból jelentik: (MTI) Moszkvai körökben hangoztatják, hogy a lengyel kérdésben Teheránban teljes és végleges megállapodás jött létre az angol-északi hatalmak és a Szovjet Unió között, a szovjet által javasolt határvonal alapján. Arra a kérdésre, hogy az angol-északi hatalmak miért tanúsítanak habozó magatartást, Moszkvában azt felelték, hogy valószínűleg taktikai okokból nem

hozzák nyilvánosságra a teheráni megállapodás részét. Moszkvai vélemény szerint csak a londoni lengyel kormány okoz nehézségeket ebben a kérdésben és ezért Moszkva csak a Wanda Vasilevszki-féle bizottságot hajlandó elismerni.

Londonból jelentik: (B. T.) A Dziennik Polski című londoni lengyel lap az ottani lengyel kormány hivatalos

lapja, a szovjet-kormány nyilatkozatáról ezt írja:

— A londoni lengyel kormány rendee kormány és nem menekült. Az otthoni lengyelek a londoni kormányt az egyetlen tekintélynek ismerik el és amit elhatároz, azt az otthoni lengyelek jóváhagyják. A négy legfontosabb politikai párt támogatja a kormányt. Egyedül a londoni lengyel kormányának van joga arra, hogy az egész nemzet nevében beszédjön és csak az e kormány által

vezetett tárgyalások bírhatnak jogi erővel a jövőben.

Isztanbulból jelentik: (MTI) A Magyar Távirati Iroda külföldi tudósítójának értesülése szerint a teheráni értekezleten a lengyel kérdésről a következő megegyezés létesült:

Az Egyesült Államok és a brit királyi kormánya, tekintettel az atlanti tengeri egyezményben vállalt kötelezettségekre és tekintettel arra a kezességre, amelyet a brit kormány a lengyel kormánynak területe sérthetlenségével kapcsolatban nyújtott, nincs abban a helyzetben, hogy nyíltan kijelentse a szovjet állásponthoz való csatlakozását. A két kormány azonban nem fog hivatalosan titlakozni a lengyel kérdésnek a szovjet törekvéseknek megfelelő megoldása ellen hanem kész elismerni a befejezett tényeket.

Nápolyból jelentik: (B. T.) A brit rádió szerint Visinszki helyettes külügy-népbiros, a szovjet képviselője, a földközvetlen bizottságban, fogadta Sforza gróft és Benedetto Crocel, akikkel hosszasan tárgyalt.

Berlinben van Abetz, párisi német nagykövet

Berlinből jelentik: (B. T.) Illetékes német helyen megerősítették azoka a külföldi híreket, amelyek szerint Abetz párisi német nagykövet Berlinben van. Rámutatnak azonban arra, hogy szokásos tájékoztató látogatásról van szó, amely nincs összefüggésben a német-francia kapcsolatok időszerű változásával.

Londonból jelentik: (B. T.) A Daily Telegraph az állítja, hogy Laval a múlt év áprilisában a német főhadis

szálláson a hajóhadra vonatkozó egyezményt ajánlott fel Hitlernek. Allitóltag híreles okiratmácsolatot is közöl a lap, amelyben Laval hangoztatja, hogy a francia hajóhad teljes erővel hajlandó résztvenni Európa védelmében és azt javesolja, hogy a touloni kikötőbe elcsúszott hajók egy részét francia műhelyekben kijavítják és azután beosztják a német hajóhadba. Franciaország reméli, hogy a háború után majd visszakapja hajóit.

Ghiczy Jenő külügyminiszter tájékoztatót ad a parlament külügyi bizottságában

Megnyílt a budapesti egyetem bolgár intézete

A MTI jelenti: A felsőház igazságügyi bizottsága csütörtökön délelőtt Török Géza elnöklete alatt ülést tartott. A bizottság Lázár Ferenc előadó ismertetésében tárgyalta a családtagfogadásról és tartásról szóló gondoskodás előmozdításáról szóló törvényjavaslatot.

Több hozzászólás és az igazságügyi miniszter válasza után a bizottság az első és második szakaszt módosításokkal fogadta el.

Politikai körök nagy érdeklődéssel várják Ghiczy Jenő külügyminiszter tájékoztatóját, amelyet ma mond a képviselőház, majd a felsőház külügyi bizottságának ülésén.

Az Esti Újság írja: Zichy János gróf halálával megüresedett a Keresztény Néppárt elnöki tisztisége. A tisztiséget a lap értesülése szerint Czettler Jenő egytanár felsőházi taggal töltik be.

A Magyar Országos Tudósító jelenti:

Szinyei-Merse Jenő vallás- és közoktatásügyi miniszter ma nyitotta meg az egyetem bolgár intézetét, Andrássy-úton levő helyiségében. Megnyitóbeszédeiben utalt a magyar-bolgár kulturális egyezményre, amelynek egyik gyakorlati megnyilatkozása a most megnyitott intézet.

A miniszter megnyitóbeszéde után Tosov bolgár követ mondott beszédet és egyebek között utalt arra, hogy a közös törtélem és az azonos célú küzdelmek arra vezettek, hogy a két nemzetnek azonos arca alakuljon ki. A két nemzet párhuzamos történelmi alakulása fag teret nyújt a tudományos kutatásokra és összehasonlításokra.

Azután Lukinich Imre és Marich Béla egyetemi tanárok, majd Mietov, a most megnyitott intézet igazgatója mondott beszédet.

Szükséges, hogy a Hangya betekintést engedjen a hatóságoknak a textilárak elosztási módjába

— mondotta a polgármester a közigazgatási bizottság ülésén

Nagyvárad, jan. 13. Lapunk más helyén ismertettük a városi közigazgatási bizottság ma délelőtt tartott ülésén elhangzott polgármesteri jelentést. Az ülést napirend előtt Hlatky Endre jelenléte tett a közellátásügyi miniszternek hozzá, mint kormánybiztoshoz érkezett leiratáról, amely kivánatosnak mondja, hogy az állami, megyei, városi és önkormányzati hivatalok beszerzési csoportokat létesítsenek hivatalnokai és alkalmazottai számára s amennyiben ezek a csoportok meg volnának már szervezve, helyes volna ezek egységbe tömörítése, különösen azért, hogy kisebb taglétszámú csoportok ne működjenek. A miniszteri leirat nem találja kívánatosnak azt, hogy az egyes hatóságok egymástól elkülönítve szervezzék meg beszerzési csoportjaikat. A miniszter e csoportok működésének előmozdítására forgatóké rendelkezőre bocsátását helyezte kilátásba.

A főispán ezzel kapcsolatban tájékozódott a bizottsági ülésen, hogy mely hatóságoknak és intézményeknek vannak már beszerzési csoportjai s megállapította, hogy a csoportok egybeolvasztása nehézségekbe ütköznék.

Horváth Árpád felhívta a figyelmet arra, hogy a kereskedőknek felírta fekszik a minisztériumban, amely felírásban a kereskedők sérelmesnek találják a beszerzési csoportok működését, azért, kéri, hogy a csoportok olyan utasítást kapjanak, hogy ne lépjenek túl működésükben a megengedett határokat.

Soós István polgármester erre kijelentette, hogy a beszerzési csoportok működését a belügyminiszter egy rendelete szabályozza, amely pontosan előírja, hogy azok csak élelmiszerek elosztásával foglalkozhatnak. Érintette a polgármester ennek kapcsán a textilárak kérdését is. Ezekben — mondotta — nagy a hiány. Tárgyalt és megégyezett ebben a kérdésben a Hangya helyi vezetőivel. A rengeteg panasz orvoslására ugyanis, ami a Hangya ellen felmerül — mondotta — szükséges, hogy a Hangya betekintést engedjen a hatóságoknak a textilárak elosztásának módjába és a hatóságokkal együtt állapítsa meg százalékos arányban, hogy mennyi ár jusson a vidéki lakosoknak és mennyi a városi polgárságnak. Ezzel elejét lehet venni annak a vád-nak, hogy a Hangya vidékieknek természetelleni szolgáltatásokért ad árut.

Brösztel Lajos kanonok, a Hangya helyi elnöke erre megjegyezte, hogy ez rágalom.

Miért nincs tej Nagyváradon?

A polgármesteri jelentés után az egyes ügyosztályok terjesztették elő jelentéseiket.

Heinrich Béla tisztifőorvos a város egészségügyi helyzetét számos adattal ismertette. A fertőző megbetegedések száma emelkedett december hónapban, a születések száma csökkent. A természetes szaporodás az elmúlt hónapban csak 25 lélek volt. Zöldkeresztes cukorban 1010 lakos, zöldkeresztes tejkeletben 572 lakos részesült. Az Őszi-telepen 5 kiütéses tifuszos megbetegedés fordult elő, de a széleskörű tetvenléteti eljárás elejét vette a betegség további terjedésének. Az Immaculata intézet 3-ik polgári osztályát skarlát miatt be kellett zárni.

A terjedés, — folytatta jelentését a

tiisztifőorvos — állandóan romlik. A csecsemők és az állapotos anyák sem kaphatják meg tejadagjukat, részben azért, mert a tejközpont a rendelkezésére álló kiemennyiségű tejből is részben felnőttek által lakott intézményeknek és olyan orvosi bizonyítvánnyal rendelkező magánosoknak juttat tejet, akiknek kielégítésénél a csecsemők és az anyák ellátása fontosabb érdek volna. A csecsemőhalandóság ellen folytatott nagy küzdelem így illuzórikussá válik.

A polgármester erre közölte, hogy súlyt fektet az 1-3 éves gyermekek és az állapotos anyák megfelelő mennyiségű tejjel való ellátására. A hiba abban keresendő, hogy a községek nem szolgáztatják be azt a tejmennyiséget, amelyre a Jursek-féle rendelet kötelezné őket. *Vannak Várakörnyéki falvak, amelyek egyáltalában nem juttatnak tejet a tejközpontnak, mások a köteles mennyiségnek alig öt vagy tíz százalékát szolgáztatják be. Azért ez irányban tárgyalásokat folytatott az alispán, hogy legalább azoknak a falvaknak a termelői tegyenek eleget beszerzési kötelezettségüknek, amelyekben a tejközpontnak gyűjtőállomása van. Nagyvárad környékén 18 községben van gyűjtőállomás, amelyek közül, sajnos, többet meg kellett szüntetni az eddigi rendszer miatt, mert egyáltalában nem folyt be hozzájuk tej. A közellátási bizottság legutóbbi ülésén elhatározott szigorú intézkedések végrehajtásával azonban sikerülni fog*

javítani a helyzetet. Különösen hívatott erre az a rövidesen életbeléptetendő rendelkezés, hogy a községi előljárások ellenőrzésük a tejbiszolgáltatást, valamint a tejutalványok ellenőrzése is.

A tisztifőorvos itt megjegyezte, hogy a tejbiszolgáltatásnak akadálya az, hogy ahol nincs a tejközpontnak gyűjtőállomása, ott nincs miben tárolni és továbbítani a beszerzett tejet. A polgármester erre rámutatott arra, hogy már az is lényeges javulást fog eredményezni, ha azokban a községekben megtörténik a beszerzés, ahol gyűjtőállomása van.

A fogházban eddig még nem volt fűtés

Borbély Miklós ügyészei elnök jelentette többek között, hogy az ügyészei fogházban ezen a télen még egyáltalában nem volt fűtés, mert a faküvelés az igazságügyi hatóságoknak általában történik s ebből az ügyészségnek csak annyi jutott eddig, hogy néhány hivatali szobát lehet fűteni és a fogház konyháját tudják tüzelőanyaggal ellátni. Ilyen körülmények között nem lehet vállalni a felelőséget a fogházban lévő 300 rab egészségügyi állapotáért. Kérte a polgármestert, hogy intézkedjen. A polgármester megígérte, hogy a legközelebbi fa-folyósításnál az ügyészséget előnyben részesítik. Az egyéb jelentésekre még visszatérünk.

Hatvannégykarátos zafir kalandos útja Ceylonból Budapestre, ahol kiderült, hogy hamis

Budapestről jelentik: Érdekes bűnügy foglalkoztatja a főkapitányságot: egy hatvannégy karátos ceyloni zafir körül bonyolódik a bűnügy, amelynek története tíz évre nyúlik vissza.

A Hidegkúti-út 135. számú házában szerény körülmények között él Hitzinger János. Fiatalabb éveiben elhagyta Magyarországot és Ceylonban ültetvényes lett. Meghazasodott, angol nőt vett feleségül, akivel 1931-ben visszatért Magyarországra. Vagyonát ékszerbe és gyöngyökbe fektette. A háború kitörésekor az asszony elhagyta urát és visszatért Londonba, majd később megindította a válópert. Hitzinger az utóbbi hónapokban már felélte egész vagyonát, mindössze utolsó kincsét őrizte félve, egy hatvannégykarátos zafírt, amelyet annakidején Ceylonban 15.000 fontért vásárolt. A drágakövet a pesti ékszeresarnok több módosabb tagja már meg akarta venni, de Hitzinger az értékes drágakövet nem tudott megválni. Anyagi helyzete miatt azonban most úgy határozott, hogy áruba bocsátja a hatvannégy karátos zafírt. Több budapesti ékszerkereskedővel és magánemberrel tárgyalt, akik közösen akarták megvásárolni a drágakövet egymilliókétszáz-ezer pengőért. A konzorcium egyik tagja, dr. Kolozsny Ervin filmrendező elvitte a ceyloni zafírt egy helyi ékszereshez, hogy megbeszéltesse. Ki is fizette a hater pengő becsületi díjat!

Mánap, amikor érte ment, megdöbbenve értesült, hogy a drágakő közönséges üveg, hidraulikus nyomással süritett eljárással készült hamisítvány.

A Kolozsny konzorcium tagjai felháborodottan követelték Hitzingertől a hater pengő szakértői díj visszafizetését, sőt meg is gyanúsították, hogy esetleg szándékosan akart értéktelen üvegdarabot eladni nekik. Hitzinger tiltakozott a gyanúsítás ellen és az ékszereshez sietett, mert nem bízott a szakvéleményben.

Az ügy a rendőrségre került, ahol a szakértő azzal érvelt, hogy a hater pengő mindenképpen megillente, még abban az esetben is, ha közönséges hamisítványról van szó. A kitűnően sikerült hamisítványt egyébként a rendőrségi szakértő is valódi drágakőnek nézte és csak tüzetesebb vizsgálat után fedezte fel, hogy hamisítvány.

A volt ültetvényes mind a mai napig abban a meggyőződésben él, hogy millió értékű tárggyal rendelkezik. Iratokkal bizonyította, hogy a zafírt londoni tartózkodása alatt évi 60 font biztosítási összegért fizetett. Csak az történet, hogy a követ kicserélték. Egy alkalommal pár napra odaadta a zafírt különváltan élő feleségének, majd mikor visszakapta, elzárta s azóta senki sem mutatta meg. Gyauja az asszony ellen irányul, aki kicserélte a drágakövet hamisítványra.

Mozik műsora:

APOLLÓ: Mesék a szerelemről.
BELVÁROSI: Életre ítélték.
CASINO: Agrólszakadt urleány.
KORONA: Gróf Monte Christo I. rész.
Az II vár foglya.

Érdekes honodalma az ügynek a szakértői díj kérdése. Szakértői díj általában csak hites szakértőnek jár és annak is csak a becsérték fél százaléka, de értéktelen hamisítvány esetén díjazás nem jár.

Haefler István miniszteri tanácsos

A Kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére Haefler István miniszteri osztálytanácsosi címmel felruházott esztendőadónak, a miniszterelnök esztendőpolitikai osztálya vezetőjének a miniszteri tanácsosi címet adományozta. A kitüntetés hírért az egész magyar sajtó, de különösen a politikai sajtó munkásai igen nagy örömmel fogadták, annál is inkább, mert a sajtópolitikai osztály vezetője rátermettségével, tapintatával, bölcs körültekintésével, nagy tudásával, előrelátásával és készségével a legteljesebb mértékben támogatta és támogatja az újságírást és a lapok hírszolgáltatását. Ezzel a munkásságával mindenütt becsület, tiszteletet és szeretetet szerzett a maga személye és tevékenysége iránt. Mindig igyekezett a legnehezebb háborús viszonyok idején is a sajtó pontos és megbízható hírszolgáltatását elősegíteni és a fontos sajtókérdések megoldásának útjából teljes jóindulattal és barátsággal törekedett eddig is elhárítani a toronyosuló akadályokat.

Haefler István a hivatásos újságíró lelkesedésével, törekvésével, megbízhatóságával és meggyőződéssel teljesítő szolgálatát már évek óta a miniszterelnök esztendőtanácsán, majd a miniszterelnök személye mellett a legutóbb Ulllein-Reviczky Antal stockholmi követé történt kinevezése óta mint a miniszterelnökségi sajtóosztály politikai tagozatának vezetője, az egész magyar sajtó iránt a legméltányosabb és legbarátságosabb magatartást tanúsítja. Az újságíró-társadalom különösen jóleső érzéssel fogadta a kitüntetést, mert hiszen abban egy kiváló újságíró munkásságának és vezető, irányító tevékenységének elismerését, jutalmazását látják.

Megállapították a látszerész ipar és kereskedelem új haszonkulcsát

A közellátásügyi miniszter leiratot intézett a kereskedelmi és iparkamarához és közölte, hogy újból szabályozta a látszerész ipar és kereskedelem haszonkulcsát. A nagykereskedők szemüveg lencsékénél és keretkénél 30 százalékos bruttó hasznot, a különleges lencsékénél és nikkellencsékénél 20 százalékos bruttó haszonkulcsot számíthatnak. Optikai cikkekénél a nagykereskedői haszonkulcs 25 százalék. A kiskereskedők a szemüvegek és keretek beszerzési árához 120 százalékos bruttó hasznot számíthatnak, így optikai cikkekénél a kiskereskedői haszonkulcs 33,3 százalék. A javítási munkákra továbbra is a régi árak érvényesek, azonban a közellátásügyi miniszter felhatalmazta a látszerész ipartestületet, hogy a gyakoribb javítási munkákra irányárakat állapítson meg. A javítási ár-táblázatokat az üzletkészekben ki kell függeszteni. (Magy. Tud.)

A keleti arcvonal déli szakaszán

Uj erők harcbevételésével folytatják téli hadjáratukat a bolsevisták

Az áttörési és átkarolási kísérleteket sikerült meghiusítani — Délolaszországban, Venafrotól nyugatra tovább tartanak a heves elhárító harcok

Berlin. (MTI.) (Unterinf.): A bolsevisták a keleti arcvonal déli szakaszán új erők harcbevételésével folytatják téli hadjáratukat. A bolsevista áttörési és átkarolási kísérleteket a legtöbb esetben sikerült meghiusítani. Vitebszktől délkeletre ismét megjelent a harc. A többi szakaszon csak helyi jelentőségű változásokra került sor.

Zürich. (Bud. Tud.): A Tut berlini tudósítója szerint Berlinben jelenleg senki sem gondolja, hogy a keleti hadszíntéren nagy döntő csatára kerülne sor, mert a német véderő az ilyen feladatra a legkedvezőbb vonalat választja majd. Először arra törekednek, hogy zárt védelmi szervezetet együtt tartsanak és az ellenséget tartósan új erőfeszítést igénylő hadműveletekre kényeztessék.

Bázel. (Bud. Tud.): A Basler Nachrichten berlini levelezője szerint német részen számolnak az inváziós kísérlet lehetőségével és valószínűnek tartják ebben a pillanatban, amint a szovjet-orosz támadás tetőpontját eléri.

Genf. (MTI.) A Német TI jelenti: Alexander Clifford a Daily Mailnak az 5. hadseregnél működő tudósítója az olaszországi katonai helyzetről szóló cikkében megállapítja, hogy az amerikaiak centiméterenként napról-napra fáradságosan dolgozzák magukat tovább előre a Róma felé vezető úton. A mostani téli időben a harcok keservecek és kemények, az eredmények pedig csekélyek — írja a tudósító — hogy alig lehet őket észrevenni. Két nap kellett ahhoz, hogy olyan kis területeket, mint San Vitore megtámadjanak az ellenségtől. Ebből minden angol elképzelheti, hogy milyen lassan mennek a hadműveletek.

Berlin. (MTI.) A Führer főhadiszállásáról jelenti a Német Távirati Irodának. A véderő főparancsnoksága közli: A szovjetnek csatapilótákkal támogatott erős támadásait Keresztől északra elkeseredett harcokban visszavertük. Dnyepropetrovsktól délnyugatra szintén eredménytelenek voltak az ellenség megújuló heves támadásai Kirovograd térségében az ellenség nyomása továbbtartott. Egyik felderítő osztagunk lendületes támadásában visszafoglalt egy elvesztett helységet és egy fontos magaslati terepet, számos foglyot ejtett és 12 löveget zsákmányolt. Pogratstól délkeletre csapatunk súlyos elhárító harcban állanak az előnyomuló ellenséges erőkkel. A várostól délnyugatra ellentámadásaink kedden is eredményesen folytak. Egyik páncélos hadosztály csapatai megsemmisítették egy szovjet páncélos dandárt és ez alkalommal 50 löveget zsákmányoltak. A Berdicsévtől nyugatra és Novograd-Volinszktól nyugatra levő térségben visszavertük az ellenség több helyi előretörését. Rjecica mel-

lett heves harcok folynak. Vitebszktérségében ismét megjelent a szovjet valamennyi támadása főleg a várostól délkeletre és az ellenség itt nagy veszteségeket szenvedett. Megsemmisítettünk 66 szovjet páncélos és 15 löveget zsákmányoltunk. Az elmúlt két napon a keleti arcvonalon 359 ellenséges páncélos és 43 repülőgépet semmisítettünk meg.

Délolaszországban Venafrotól nyugatra tovább tartanak a heves elhárító harcok. Cervaro helység és egy hegyesücs ettől keletre heves harc után elveszett. Az arcvonal többi részéről csak helyi harctevékenységet

jelentenek. Mint különjelentésben már közöltük, északamerikai bombázókötélek január 11-én délelőtt a Birodalom középső területe ellen intézett támadásai során a legsúlyosabb veszteségeket szenvedték. A támadások nem tudtak összefogó hatást elérni. A legújabb megállapítások szerint 136 északamerikai repülőgépet lőttünk le, köztük 124 négymotoros bombázót, tulnyomórészt céljuk elérése előtt. Valószínű, hogy további ellenséges repülőgépeket is megsemmisítettünk.

Részletek a veronai tárgyalásról

Az egyik tanu szerint a fasiszta nagytanács emlékezetes ülésén érezni lehetett, hogy a helyzetet fejetetejére akarják állítani

Északolaszország. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Cavallero tábornoknak a veronai perben felolvasott jegyzőkönyve kiegészítésül a Stefani Iroda közli, hogy a tábornokot július 25-én, este tartóztatták le római lakásán. Nyomban Róma közelébe vitték az erődítménybe. Azt kérdezte, vajon Mussolini parancsára tartóztatják-e? Arra a válasza, hogy a parancs Badoglio tábornagtól származik. Cavallero olyan kézmozdulatot tett, mintha azt akarta volna mondani, hogy érthetetlen számára. Letartóztatása után egy hónapig az említett erődben felkereste Carbone tábornok, a katonai tájékoztató iroda akkori főnöke, aki Cavallero kijelentéseit jegyzőkönyvbe írta. A jegyzőkönyv Cavallero sajátkezű jelentéséből és Carbone további sajátkezű feljegyzéseiből áll és a két jelentés azonos tartalmú. A jegyzőkönyvhöz tartozik még egy gépirásos másolat is.

A Cianó és társai halálraítélésével végződött bűnperekről kapcsolatban egyébként még a következő részleteket közlik:

Az ügyész kérdésére Cianó gróf a fasiszta nagytanács ülésének előzményéről szólva, kijelentette, hogy már Bottai házában olvasott egy napirendet, amely, igaz, nem felelt meg a nagytanács benyújtott határozati javaslatnak, amikor azután Grandivat a képviselőházban találkozott. Láthatta a hiteles szöveget. Ha a Duce őt az ülés előtt meghívta volna akkor közölte volna vele a dolgok állását.

Az ügyésznek arra a kérdésére, miért nem tette meg e nélkül is, Cianó azt válaszolta, hogy amióta már nem volt külügyminiszter, nem volt többé lehetősége arra, hogy könnyen a kormányfő elé jusson. Cianó továbbá megerősítette, hogy a Grandi-féle napirendi javas-

latot már a nagytanács ülése előtt aláírta.

Paraschi vádlott kijelentette, hogy az olasz parancsnoki állásoknál észlelhető passzivitás, amelyről a Duce a nagytanács előtt a helyzet ismertetése során beszélt, őt egyáltalában nem lepte meg, mert ő, mint földművelésügyi miniszter a maga munkakörén belül ennek sok bizonyítékát tapasztalta. Paraschi továbbá megerősítette, hogy a Duce hangsúlyozta a Grandi-féle napirendi javaslat időszertülségét, utalva a súlyos katonai helyzetre.

Az éjszakai ülés második részében Grandi és Bottai a belpolitikai helyzetről beszélt és ezzel kapcsolatban a Duce ismét megemlítette azokat a nehézségeket, amelyeket a parancsnoki helyeken lévő olasz hivatalos tényezők okoznak, amikor például állhatatosan vonakodtak attól, hogy összekötő intézményt létesítsenek a hadsereg és a földművelésügyi minisztérium között.

Cianetti ismertetette azokat a tapasztalatokat, amelyeket albániai frontharcos körökben szerzett. Ugyanezt tapasztalta Pantellériában, Sziciliában és különösen Augustában. Grandi napirendi javaslatának első részéről ennek olvasásakor igen jó benyomást szerzett. A második részt „ártatlan riasztó lövés”-nek gondolta. Mégis „megbocsáthatatlan naivitás volt tőle, hogy amikor Grandihoz kérdést intézett, megelégedett annak kitérő válaszával.

A fasiszta nagytanács ülésén Mussolini — miként Cianetti, jó emlékezőtehetségére utalva, közli — kijelentette, hogy Grandi napirendi javaslatát kétirányú problémát vet fel: vagy elfogadja azt a király és akkor különböző kérdések merültek fel: „köztük az ő személyes problémája is”; ha pedig a király a napirendi javaslatot nem fo-

Megkönnyíti a bolgár kormány a Szófiából távozni szándékozók elszállítását

Szófia. (MTI.) A Német TI jelenti: A Szófia ellen intézett angol-amerikai légitámadásról a következő hivatalos jelentést adták ki: Január 10-én az ellenfél légitámadást intézett a bolgár főváros ellen. A támadás a város központját és a lakónegyedeket sújtotta. Lakóházak, kórházak, templomok, iskolák stb. elpusztultak. Ezenkívül eltaláltak egyes követéseket. A polgári lakosság körében számos áldozat volt.

Szófia. (MTI.) A belügyminisztériumi államtitkár rendelkezéssel megengedte az összes motoros közlekedési eszközök igénybevételét a Szófiából távozók elszállítására. Egy másik rendelkezéssel megtiltotta a fővárosba való utazást. A harmadik rendelkezéssel a belügyi államtitkár felhívta a Szófia környéki városok polgármestereit az összes pékek és gépkocsivezetők polgári mozgósítására.

gadja el, akkor másnemű problémák merülnek fel.

Cianetti továbbá kijelentette, hogy a nagytanácsban mondott beszédében bírálta a sajtót és a vezérkart, amely a vereség irányában dolgozik.

Egyébként tíz órával az ülés után a Duce-nak levelet írt, amelyben elismerte, hogy a Grandi-féle határozati javaslat aláírásával súlyos tévedést követett el és miniszteri tárcáját rendelkezésre bocsátotta.

A vádlottak bűnösségüket tagadó vallomásai után a tanuk következtek, akik — mint ismeretes — a vádat igazolták. Így Suardo, a szenátus volt elnöke, hangsúlyozta, hogy a fasiszta nagytanács ülése alatt azt a benyomást nyerte, hogy a Duce és a rendszer ellen valami folyamatban van.

Scorza volt párttitkár arról a benyomásáról számolt be, hogy a Grandi-féle napirend a Duce elleni összeesküvés előkészítését jelenti.

Fratari, a mezőgazdák fasiszta szövetségének volt elnöke kijelentette,

az volt az érzése, hogy azon az ülésen a helyzetet a fejetetejére akarják állítani.

Valamennyi többi tann is megerősítette, hogy a Duce a fasiszta nagytanács tagjainak maradéktalanul megmagyarázta felelősségüket.

A vádlottakat hét ügyvéd védte. A vád- és védbeszédnek elhangzása után a bíróság kihirdette ismeretes ítéletét.

A kivégzés

A fasiszta nagytanács halálraítélte tagjainak kivégzéséről a római rádió közli még, hogy két lelkes az egész éjszakát az elítéltek mellett töltötte, hogy előkészítse őket utolsó órájukra. Korán reggel az elítélteket kivették a Dei Scalzi-börtönből és a kivégzés helyére vitték őket. Az elítéltek a két lelkeszel elmondták utolsó imájukat és azután megtörtént a kivégzésük.

A búza a magyar „ÉLET”, ha búzakötvényt vesz, életbiztosítást kötsz

Árpádházi Szent Margit kora

Nemcsak egyéni tulajdonságait, érvényeit és hősi lelkét kell megismernünk, hanem azt a kort és azokat a körülményeket, melyben élt.

A hazájából menekülő királyi család, a tatároktól elpusztított haza sorsán aggodó uralkodó a születendő gyermekét ajánlja fel az Ur Istennek engesztelő könyörgő áldozat gyanánt.

Megértjük, hogy a gyermek imádságos, Istenhez fohászoló, Istenben bízó és Isten szerető család légkörében lát napvilágot.

A szűk, ha eddig is meggyőződéses vallásos emberek voltak, most a nagy és megrendítő események hatása alatt, a szenvedésektől megtisztult lélekkel tudtak Istenhez emelkedni és a gyermekben Isten ajándékát látni, kit Isten azért adott, hogy vele és általa úgy a királyi családnak, mint a megrendült hazának az isteni irgalom olajját nyújtsa.

Minden gyermeknek születésénél felmerül a kérdés, melyet Keresztelő Szent János születésénél mondtak, akik róla hallottak: „mi lesz ebből a gyermekből?” Szent Margitnál sokkal fokozottabb mértékben kérdezte a család és a nemzet: „mi lesz ebből a gyermekből?” Századokra szóló, millióknak ragyogó példakép, egy nagy nemzetnek pártfogója, mennyből adott drága gyöngy (Margit-Margaretha = drága gyöngy)!

Ennek a gyöngynek ragyogása kell a magyar nemzet lelki életében. Az egész nemzet csak akkor fog élni és diadalmaszkodni, ha a magyar lelkeket ennek a gyöngynek fénye ragyogja be.

Nagy predikáció volt Szent Margit áldozatos élete.

Az első predikáció az volt: Ne csüggedj király, nemzet, mert Margitban pártfogót fogsz kapni!

A második predikáció: Vezekelni, bűnbánatot tartani, hitből élni, Szent Isten, Szent László, Szent Imre, Erzsébet hitét tartani és példájukat követni! Igen nagy jelentőségű volt Szent Margit példája.

A 14-ik században egész Európában sokféle bűn kezdett terjedni. Különféle eretnekeket meglazították a hitgyeget. A hitgyeget megbomlásával jár az erkölcsi züllés. 1232 február 29-én Róbert csehtermi érsek az országban láb-rakapott visszaélések, bűnök, igazságtalanságok miatt kénytelen volt az egész országot interdictum (egyházi tilalom) alá helyezni: A templomok kapui bezárultak, a szenteket nem szolgáltatták ki, a halottakat egyházi szertartás nélkül temették. És mindez miért történt? Már III. Honorius pápa (1216—27) kijelentette, hogy van oka szigorú egyházi büntetésre, mert Magyarország az egyházi törvények ellenére zsidók és pogányok hatalmaskodnak a keresztény magyarok felett, amik pedig a Király törvénye is tilt. IX. Gergely (1227—1241) a magyarországi viszonyokról értesülve írta: „A fájdalom töre járt át szívünkön, midőn hallottuk, hogy Magyarországon olyanok történnék, melyek miatt elvész a hit, lábbal lesz taposva az Egyház szabadsága és megcsorbul a királyi tekintély, ha az apottali szék nem siet az orvoslással. Szerencsenek és zsidók uralkodnak ott a keresztényeken és sok keresztény lerakadva az elvieselhetetlen teher alatt, látva, hogy a szerencsenek és zsidók jólétnek és nagyobb szabadságnak örvendenek, hozzájuk csatlakoznak és felveszik hitüket. Keresztények a hitetlenekől brázsasságot is kötnek. A hitetlenek ke-

resztény rabszolgákat is vásárolnak és arra kényszerítik, hogy hozzájuk álljanak, gyermekeiket meg ne kereszteljék. Összevásárolják a most megtérőben levő künöket, kiket eltérítnek a kereszttség felvételétől. És ámbár a toledói zsinat előrelátóan megállapította, hogy zsidókat nem szabad közhivatalokba tenni, mégis abban a birodalomban gyakran tesznek meg zsidókat tisztviselőkké, kik aztán károsítják az egyházat, ellenségei a kereszténységnek.”

A pápa felhatalmazást adott Róbert érseknek, hogy ha a király az ő tanácsadói, főhivatalnokai meg nem javulnak, az ország bajait nem orvosolják, elrendelheti az egyházi tilalmat, amit 1232 február 29-én (ez az év akkor szűk év volt) hamvazószerdán ki is hirdetett.

Ilyen közállapotok mellett milyen lehetett a szegény nép sorsa, milyen lehetett a nép vallásos élete?

A gazdagok teljesen elvallástalanodtak. Gazdagságukat igazságtalanságokkal gyarapították és vagyonukat sem arra fordították, hogy vele jót cselekedjenek, hanem hogy vétkeszenek. Szent Pál pedig azt tanítja, hogy „aki lopott, többé ne lopjon, hanem inkább

dolgozzék, önkézzével, tisztességgel szerezzon javakat, hogy legyen miből adjon a szűkölködőknek. (Ef. 4. 28.)

A szegény nép vallásosság nélkül, bűnökben fetrengve, nyomorogva, etegedtelenségben, elkéserevde zúgolódott a király, az elüljárók, a gazdagok ellen.”

A pápa szava, az érsek szigorú intézkedése megdöbbentette a nemzetet, de csak pillanatra. A király fellebbezett a pápához, a gazdagok megmaradtak bűneikben, a nép jobban késerevett el. A király 1235-ben meghalt. Halála előtt bűnbánatot tartott, de az állapotok nem változtak meg.

Ilyen viszonyok közt lépett IV. Béla az ország élére. Erélyesen akart rendet teremteni. De a régi bűnök átka még ráncszedett az egész ország közéletére.

Nem csoda, amikor a tatárveszedelem közeledésének hírére véres kardot fordított az országban végig, a nép nagy része nem sietett a haza védelmére.

Ez az átok okozta a gyászos csatavesztést is. Neki volt alkalmas vezér, nem volt. — ami legfontosabb — Isten áldása. Különösen isteni segítségre volt szükség, hogy a magyar nemzet rézkép el ne pusztuljon.

Nemcsak a nagy csapásra, hanem egy szent királyleány áldozatos életére volt szükség, hogy a Szent Királyok öröksége újból keresztény életet kezdjen.

(F. I.)

8640 tejszállítási engedélyt hosszabbított meg a város

Ülést tartott a városi közigazgatási bizottság

Nagyvárad, jan. 13. A városi közigazgatási bizottság dr. Hlatky Endre főispán elnöklésével ma délben tartotta meg rendezésvégi ülését.

Felolvasták a polgármesteri jelentést, amely a város elmúlt havi közigazgatási állapotáról többek között a következőket közli:

Az egyenes adóhivatal folytatta a november hónapban elkezdett házadókievési munkálatokat és hozzákezdett az erdélyi román időkől származó túlfizetések elemezéséhez. A beérkezett töréseket és azapordásokat előírta, továbbá előjegyezte az időnyfoglalkozásnak kivetett általános kereseti adóját. A behajthatatlan követelések kimutatásában foglalt töréseket átvezette. A november hóban megkezdett 1944. évi földadó kivetését folytatta. Az adóhivatal pénztárába befolyt: tőkében 2.051.389 pengő, behajtási illetékben 16.265 pengő.

A fogyasztási adóhivatal horgfogyasztási adóban, alkalmi kereseti adóban, hűsfogyasztási adóban és helypénzdiában szedte be december hónapban a legnagyobb összegeket.

8 EZER PENGŐ FOLYT BE A MAGYAR NORMA ALAPRA

Közművelődési és szociálpolitikai téren kiemelkedő érdekességű adatok a következők: A városi könyvtárban december 9-én volt a legtöbb látogató, amikor 212-en fordultak meg ott. A város által alkalmazott pénzbeszedők december havában a Magyar Norma Alap javára 8430 pengőt vettek be. A segélyezettek részére decemberben 6667 pengőt osztott ki a népjóléti hivatal. A városi népkonyha december hóban 1860 adag ebédet, a napközi otthonok pedig 9916 adag ebédet, ugyanannyi reggelit és uzsonnát adtak ki. A Magyar Norma szegényei részére karácsony alkalmával 120 darab női ru-

hát, 45 darab férfi ruhát és igen sok egyéb férfi, női és gyermekruhadarabot osztottak ki. Ugyancsak a karácsonyi ünnepek alkalmával 185 gyermek kapott egy-egy pár cipőt. Ezenkívül az úgynevezett gyermekvédelmi rovat terhére 400 gyermekcipő, 78 leánykaruha, 90 fin pulóver, 46 leánypulóver és sok gyermek-alsonemű került kiosztásra.

KÖZÉLELMÉZÉS

Iszt. A december havi kiutalt lisztmennyiség 9925 q. Ebből nullás 2250, kenyérliszt pedig 7675 q. A kiutalt mennyiség az élelmiszerigényt fedezte. December hónapban a város zab, korpá vagy más erőtakarmány kiutalásban nem részesült.

Tej. December hónapban az OMTK helyi kirendeltsége az 5 éven aluli gyermekeket és a féldíon túl levő ter. utalványoknak ellenében, melyeket az utalvánoknak ellenében, amelyeket az ügyosztály osztott ki az arra igényjogosultak részére. A kirendeltség készlet hiányában csak két deci tejet tudott kirendelni egy-egy tejjegyre. A tejjeggyel bírók december hónapban 10 deka vaj juttatásban is részesültek. Az OMTK-hoz szóló tejtartalványokon kívül a hivatal a kérelmezők részére, a mar augusztus hónapban kiadott, illetve a szeptember hónapban meghosszabbított 8640 darab tejszállítási engedélyt december hóra is meghosszabbította — Ezekkel a tejszállítási engedélyekkel a vidéki községekből hoztak be tejet a 14 éven aluli és 65 éven felüli személyek részére, továbbá azoknak, akik betegségeket orvosi bizonyítvánnyal igazolták. Tejelátás tekintetében nehézségek mutatkoztak a helyzet az előző havihoz viszonyítva december havában romlott.

Lábbeli. December hónapban kiadott az ügyosztály 613 pár mérekkutató el-

pőre, 1453 pár köszlábelleire, 1247 pár fejlelőre, továbbá 4235 pár talpalusra szóló utalványt. A kiutalásoknál túllépés nem történt. Központi ellátás volt december hónapban 20 pár fejlelő és 3 pár talpalás.

Cukor. Fejadag fogyasztásra december hónapban 60.100 kg. cukrot utalt ki a miniszterium. Ez a mennyiség a szükségletet teljesen fedezte. Ipari cukorállításánál a 100 kg-on aluli igénylők részéről merültek fel panaszok. A kiutalt mennyiség a cukorkerethez merősen, köve van, úgyhogy eme panaszokon mindaddig, míg a cukorkerethez fel nem emelik, segíteni nem lehet.

Sertés és zsiradék. A város zsirezükségelete december hónapban 23.000 kg-ot tett ki. Városi közfogyasztásra december hónapban 687 darab sertést vágta ki; ebből 74 bérhizlalásból származott, a többi magánvásárlásból. A miniszterium december hónapban sertést nem utalt ki, csak 7500 kg. margarint. A levágott 687 darab sertésből 16.883 kg. zsirt termeltek ki, amely mennyiségből a 8040—1941. M. E. sz. rendelet értelmében 4122 kg. zsirt kellett beszállítani. Ebből a készletből fedezte a város a december havi zsirezükségeletét.

Petroleum. December hónapban 42.000 kg. petrolumot kapott a város, melyből 37.850 kg-t adott ki. A villanyvilágítás nem rendelkezők 2 liter kiutalásban részesültek. E téren nehézségek nem merültek fel.

Tűzifa. December hónapban a tűzifa-ellátás terén az előző hónapokban fennálló nehézségek fokozódtak. A város területére mindössze 5000 ürméter tűzifa érkezett be, úgy hogy ebből a mennyiségből december hónapban még az 1—2 szobás lakásokat sem lehetett ellátni olyan mértékben, mint novemberben.

IPAR ÉS VASÁRÜGYEK

Az I. fokú iparhatóság összesen 33 darab iparjogosítványt adott ki, amelyek a következőképpen oszlanak meg: 6 darab képesítéshez, 9 darab engedélyhez kötött, 11 darab kereskedelmi és 7 darab egyéb szabadjpar.

A piacokon a zöldség és főzelékfélék felhozatala az egész hónap folyamán fokozatosan gyöngült, a hónap végén a felhozatal ugyezőlővén megszűnt. Burgonya a piacon egyáltalán nincs, a város által tárolt burgonya még nem került kiosztásra. Hagyma korlátlan mennyiségben vásárolható, fehérkáposzta a 0.30 P-és árrögzítés óta a piacokról teljesen eltűnt. Karfiol és kelkáposzta a bulgár kertészeknél korlátolt mennyiségben kapható kg-ként atlag 1.20 P-ös árbán.

A gyümölcs felhozatala minimálisra csökkent, de alma nagy mennyiségben kapható. Az alma áránál csökkenés várható.

Hüsfélék általában korlátlan mennyiségben kaphatók, baromfit csak a viszonteladó kiskereskedők árúsítanak.

Takarmányfélékben semmi felhozatal nincs, marha és ló felhozatala minimális.

Tarka leánynap

Január 16-án, vasárnap a Szociális Testvérek Pray György-ut 5. szán alatti otthonában d. e. 9 óra szentmisével kezdődik.

Előadói: Dr. Schriffert Béla, P. Rös Bertalan, Scholcz Klára nővér. A Tarka-napra, mely ez alkalommal árpádházi Szent Margit jegyében lesz megrendezve, hivatalos Nagyvárad minden katolikus leánya.

AZ ÚJ EURÓPA

Irla: Dr. Opalotay János

Az innen is, onnan is fölünkbe csengő két szó, az új Európa kérdése mindnyájunkat nemcsak mint Európában élő magyarokat, hanem mint jó európaiakat is jobban érdekel, mintsem azt el szoktuk árulni, Róma mint közeli vagy messzi jövődünkről szívesen gondolkozunk el és hálásak vagyunk annak, aki rávonatkozólag közelebbit mond.

Az új Európa elsősorban a téridegen szellem működésének és irányításának végét jelenti. Európa nem akar más földrészek ügyeinek és megélhetésének kérdéseibe beleszólni, mivel elég erősnek érzi magát saját népeinek felelős anyagi és szellemi boldogítására, nem akarja tovább tétlenül nézni azt az egyes népekbe göcsösödött európaikivüli befolyást, amely talán ezeknek a népeknek használ, de Európa többi népének életét kedvezőtlenül, sőt károsan befolyásolja. Gondoljunk csak például az egykori Csehszlovákiának angol-szász segítség révén való fellendülésére és ugyanakkor ugyanennek az országnak Európa felé, legalább is a legyőzött központi hatalmak felé való fojtogató elzárkózására. Vagy emlékezzünk csak Románia petroleumának európaiatlan elosztására, melyhez pedig elsősorban nem a világhajózásnak, hanem Európa népei belső szükségletének lett volna joga.

Aztán magába foglalja az új Európa fogalma az európai népek egymásra vetett bizalmát és az együttműködés csodás eredményeibe gyökerező hitet. Útított ugyanis Európa számára az az óra, mely vagy megszünteti népei közt a végzetes vetélkedést és a nagyobb tömegű népektől való félelmet, — és így boldog népek bevezetését várát építi ki márholnapra, — vagy pedig idegen földrészt ezethúzásunk felett káros, vendő népének leszünk möbbé-kevesébe gyarmata. Európa két legjobban megpróbált és jobb sorsra érdemes vezető népe látta meg legélesebben ezt a problémát, sőt kész ezért az új Európáért a lét és nemlét harcát hallatlan erőmegfeszítéssel viselni. E két népnek sokszor emberfeletti áldozata, melyet mind egymásért, mind Európa függetlenségéért hoz meg, sokakban, de különösen a velük érintkezésben volt egyénekben ébreszi föl a győzelmükbe vetett bizakodást és az értük hozandó nemzeti áldozatok szükségességének megnyugtató érzését.

A csatlakozott kis népek áldozatkészségét és segédkezését, mint a saját földrészüikért való férfias kiállást, minden higgadtan gondolkozó ellenség is tiszteletreméltó érzületnek kell, hogy minősítse.

Beletartozik még az új Európa fogalmának keretébe az a vonás is, hogy az önálló és önálló Európa, mint a kis népekkel való bánásmódban páratlan emberiségre szert tett nagy család, jobban és könnyebben fog tudni hozzájárulni az emberi nem problémáinak megoldásához. — A Gondviselésnek csak az lehet a terve a kontinensekkel, hogy először önmagukban érienek meg és tisztuljanak meg e csak aztán nyíljanak ki a másik földrész életébe. Ekkor már nem a plutokráta szellem, hanem az igazi emberszeretet hajójával fűződnének össze a világrészek.

Nem tudni, mikor érkezik el az idők teljessége az új Európa számára, annyi azonban bizonyos, hogy mindnyájan érezzük, mindennap közelebb jutunk hozzá és igyekezzünk méltóak lenni rá. Gondoljunk itt nemcsak az érte meghozott katonai természetű áldozatokra, hanem gazdasági termelésünknek európai igényeknek megfelelő átállítására, hiszen a Kérl-Magyarország címe alatt könnyű is jelent már meg és annak jegyében nem egy Népfőiskola is működik.

Magyarország azért nem tud önöz kartellállam lenni, hanem Európa és az emberiség szükséglete szerint termelését önként szabályozó állam, mert történelme folyamán igen nagy áldozatokat hozott meg és bírt ki Európa népeiért és az emberi nem közös kulturájáért, a kereszténységért.

Hazánk tehát mint valami rugalmas szervezet, be fog tudni illeszkedni az új körülményekbe, bármilyen új világot jelentsenek ezek, mert a már mesterien legyőzött trianoni áldozatoknál sokkal kisebb erőmegfeszítései megélételéről van eszünkön szó a jelen és jövő átmeneti időben.

Végleg bezárult a Palazzo Madama és Monte Citorio kapu

Róma. (MTL.) A Német Távíráti Iroda jelenti: Január közepe táján végleg bezárultak a Palazzo Madama és a Palazzo Monte Citorio kapui. A Madama palota volt az 1943 szept. 28-án feloszlalt szenátus székhelye, a Monte Citorio palotában pedig a július 26-án feloszlalt fasista testületi kamara ülésezett. A két testület tisztviselői és magasabb állású alkalmazottai Rómából Felsőolaszországba költöznek. Ugyanakkor Északolaszországba kerülnek a testületek levéltárai, könyvtárai és titkárságai.

Mára várják a londoni lengyel kormány választát Moszkva nyilatkozatára

Milyen jövőt szánnak az angolok Németországnak?

Stockholm. (MTL.) A Német TI jelenti: Az angol napilapok egy idő óta sokat foglalkoznak azzal a kérdéssel, hogy hogyan bánjanak majd a németekkel a háború után. A Daily Express azt írja, Németország megszállásának teljesen lehengerlőnek és alaposnak kell lennie. Fegyvergyártást épüeny nem szabad megengedni számára, mint a polgári légiforgalmi vonalak fenntartását sem. A német kivitel kereskedelmét a legnagyobb pontossággal ellenőrizni kell. A szövetségeseknek ellenőrizni kell a német rádiót, a sajtót, az iskolákat és a színházakat is. A svéd lap londoni tudósítója ezzel kapcsolatban megállapítja, hogy Vansittart javaslatának Angliában egyre többen hívei.

Bern. (MTL.) A Német TI jelenti: Az Exchange jelenti Washingtonból: Az amerikai kongresszus mindkét háza elé terjesztették a kötelező munkaszolgálat hevezetéséről szóló törvényjavaslatot, amelyet Roosevelt bejelentett. A törvényjavaslat szerint minden 18 és 64 év közötti férfi és 18 és 49 év közötti nő kötelezhető bizonyos kivétellel munkaszolgálatra. Mindenki szabadon dönthet afelől, hogy csatlakozni kíván-e a szakszervezetekhez vagy nem.

Zürich. (MTL.) A Neue Zürcher Zeitung londoni levelezője jelenti, hogy az ottani lengyel körökben nagy izgalmat keltett Moszkva megegye-

zési ajánlata. A lengyel kormány több ülést tartott. Eden külügyminiszter kedden vezetett lengyel államférfiakkal tárgyalat.

Lisszabon. (MTL.) A brit híroroda értesülése szerint a lengyel kormány a szovjet kormány nyilatkozatára adandó hivatalos választát csütörtök délutánra várják.

Genf. (MTL.) A Gazette de Lausanne azt írja, hogy a lengyel-orosz kérdés aggasztó fordulatot vett, nemcsak az orosz magatartásra való tekintettel a határkérdésben illetően, hanem sokkal inkább azért, mert Moszkva a lengyel emigráns kormány felszámolását követeli. Mit szólnak majd

erre a lengyel hadosztályok a közepkeleten és a nyugaton szétszórtan élő lengyelek?

Stockholm. (MTL.) A szerdán Londonba érkezett jelentések szerint a moszkvai nyilatkozat utolsó lehetőségét nyújt a lengyel kormány számára, hogy fennmaradhasson és hírek szerint Moszkva megelégedne a lengyel kormány átalakításával. A Dagens Nyheter newyorki tudósítója azonban más megvilágításba helyezi az ügyet és amerikai véleményeket közöl, amelyek szerint a lengyel kormány sorsa már meg van pecsételve. Moszkvai tájékozott körök nagyon valószínűnek tartják, jelenti az United Press tudósítója, hogy a lengyel kormány Moszkva részéről kegyelemben részesül.

Bern. (MTL.) A Német TI jelenti: Az United Press moszkvai jelentése szerint kizártnak tartják, hogy a szovjet kormány a Londonban működő lengyel emigráns bizottságot illetékesnek tartja, hogy a határkérdésben tett szovjet-orosz javaslatokról határozzon.

Váradszöllőse is kivezetik a villamos vasutat

Nagyjelentőségű terveket ismertetett a főispán a MÉP értekezletén

A Magyar Élet Pártjának Nagyvárad városi szervezete Hlatky Endre dr főispán elnöklété alatt értekezletet tartott. Megnyitójában a főispán beszámolt az elmúlt év eredményeiről, amelyek más, kedvezőbb helyzetben lévő városok munkásságának eredményeivel összehasonlítva is teljes mértékben kielégítőek. Ezután az ezévi költségvetést, illetve munkaprogramot ismertette. Közölte, hogy a miniszterközi bizottság az összes városok között legelőször tárgyalta le a város költségvetését s ezzel nagymértékben megkönnyítette az ezévi munkaprogram végrehajtását. A Horthy István telep napközi otthont és iskolát kap az idén s igen valószínű, — mondta — hogy a villamos vasutat is közelebb viszik a telephez. Szó van arról is, hogy Váradszöllőse is kivezetik a villamos vasút vonalát. Ennek a reményének adott kifejezést, hogy Váradszentmártonnak és Váradszöllőseknak a városhoz való csatlakozása ügyében is megteremtik ez évben az érdemleges intézkedést.

Tokai Kálmán a velencei napközi otthon mielőbbi felállítására ügyében szólalt fel. Hlatky Endre dr elnök közölte, hogy az otthon felállítására munkában van, nemkülönben a közbiztonsági szervezet kiépítése is. Vasas István és Nagy János a piactér sártalanítását kérte. Vargha László köszönetét fejezte ki az elnöknek azért a gyors intézkedésért, amelyet a hegykúszási utak járhatóvá tétele ügyében fogantatott. Válaszában a főispán közölte, hogy mint, akik tartalékos tiszt korukban a lovaglásban gyakorlatot szereztek, a nézők hivatal vezetőjével lóháton be fogják járni az egész hegykúszást, hogy kinn a helyszínen ismerjék meg a helyzetet és az újtávítási lehetőségeket. Mocsáry Sándor a sportpálya kifejlesztése ügyében szólalt fel s kérte a város támogatását. Szigethy József a vágóhidat és az állatvásártérrel kapcsolatban szólalt fel, majd szava tette, hogy a Pere elnöksége ismét olyan méreteket kezd ütem, hogy a folyásában gátolt patak a legközelebbi nagyobb

esőzés alkalmával ismét az előtér veszélyével fenyegeti az ősszi városrészt. Darabont Gyula és Tiszay János fel szólalása után Vargha Gedeon alelnök örömmel állapította meg, hogy a munkásság és a főispán személye közötti bizalomteljes a kapcsolat, ami abból is kitűnt, hogy a főispán október 6-án a munkásotthonban mondott beszédét, kifejezést adván ezzel a munkásság iránti megbecsülésének.

Az ülés keretében Olasz Vilmos dr iparkamarai főtitkár a tagok nevében vendékvül meleg szavakkal üdvözölte a főispánt, a családi életében bekövetkezett örömdetes eseménye alkalmából s úgy az ifjú párnak, mint az örömszülőknek a tagok szívből jövő jókívánságait tolmácsolta. Hasonlóan meleg szavakban emlékezett meg a főispán leányának esküvőjéről Vargha Gedeon alelnök is.

Hlatky Endre dr főispán a figyelmet és a jókívánságokat meghatózt szavakban köszönte meg.

Egy mázsa fát utalt ki a polgármester azok részére, akik eddig még nem kaptak

Milyen sorrendben történik a szétosztás a Pallós fatelepen

Nagyvárad thj. város polgármestere 229—1944. k. é. szám alatt az alábbi hirdetményt adta ki:

Ertesítem a város közönségét, hogy azon rózsaszínű faellenőrzési lap tulajdonosok, akik eddig tüzfát nem kaptak, azok részére az elmaradt fa mennyiség pótlására 100 kg. tüzfát utalok ki. E tüzifa mennyiséget mindenki Pallós László Árpád vezér-utai fatelepen veheti át, a következő sorrendben:

Folyó hó 15-én, szombaton:

Árpád vezér, Attila, Kinizsi, Csokonai, Fraknói Vilmos, Stróbl Alajos, Karácsonyi püspök, Kölcsey, gróf Széchenyi püspök, Rádl Ödön, Pázmány Péter, Pataki Tibor, Balasas-tér, Mikszáth, Szőlőtelep, Téglavető, Földi János, Török Ignác, Rogeriusz kanonok, Wekerle, Madrid, Milanó, Fácán, Szent Anna, Halász, Horthy Miklós, Endrődy, Gerliczy, Bartha Károly, gróf Ciano, Schlauchter, Lukács György, Dankó Pista, Wessselényi és Garai-utca lakói.

Folyó hó 17-én, hétfőn:

Gömbös, Pósa, Munkácsi, Polgár, Sal Ferenc, Szaniszló, Szent Péteri, Tichy, Akadémia, Szigligeti, Szent János, Szamosy Elek, Szilágyi Dezső, Patak, Alapi, Szalárdi, Gróf Bethlen István, Bémer-tér, Mészáros, Rákóczi, Belezna, Ritoók Zsigmond-utca lakói.

Folyó hó 18-án, kedden:

Sztaroveszky, Koppány, Gyöngyössi, Papvári, Schubert, Werbőczy, Széchenyi-tér, Tisza Kálmán, Iványi Ödön, Nagy Sándor, Rimanóczy, Ezredévi Emlék-tér, Berkovits Ferenc, Csengeri, Pál, Heltay, Péter, Városi, Lakatos, gróf Bethlen fasor, Gaál Mózes, Katona, Reviczky, Thököly, Zrínyi M., Honvéd, Jurisich, Vágóhid, Jávorka, Bezeredy, Igló, Wagner Richard, Gróf Tisza István, Marconi, Varju, Hattyu, Solyom, Madár, Majláth, Vitéz, Damjanich, gróf Csáky István, Bessenyei-utca lakói.

Folyó hó 19-én, szerdán:

Lovas, Kaszárnya, Bethlen, Timár, Huszár, Luther M., Bém, Teleky, Procházka, Dudek, Lorántffy, Arany János, Kálvin, Pável, Beóthy Ödön, Szabadság, Buday, Magyar, Petneházy, Jókai Mór, Szaecsvay, Pecc, Várady Zsigmond, Szeptember 6, Mezei Mihály, Szent László-tér, Rulikovszky-ut lakói.

Már a folyó év elejétől kamatot hoz a búzakötvény

A mai háborús gazdálkodás mellett a társadalom minden rétegében adódnak pénzfeltelek, amiket a gazda, az iparos, a kereskedő, vagy a tisztviselő megfelelő áru hiányában nem tud felhasználni. Az ilyen felesleges tőkék számára legelőnyösebb befektetés a búzakötvény, amely már ez év február elsejétől három százalékkal kamatozik és a kamatozást évente kétszer, fél éves időszakonként fizeti ki az állam. A kötvények visszaváltása a jövő év februárjában

Folyó hó 20-án, csütörtökön:

Vécsey, Lázár Vilmos, Láhner György, Aulich, Csaba, gr. Batthyány, Szondy, Dugonics, Zápolya, Blaha Lujza, Bertsey György, Buljovszky, Dr. Moskovits, Zárda, Kapucinus, Hlatky Endre, Kossuth Lajos, Liliom, Vulkán, Tompa, Ribbentrop, gróf Andrássy, Feszthy Árpád, Rimler Károly, Rákossy Jenő, Klapka, Frangepán, Kapisztrán-tér, Torna, Boeckay, Deák Ferenc, Komáromy, Anonymus, Ghillányi-utca lakói.

Folyó hó 21-én, pénteken:

Alsótörkölymérő, Alsókörösoldal, Bihar, Bölöny, Felsőgörög, Gorové, Hegyesi Márton, Izabella, Juhász, Kadarka, Kálvária, Kún, Koszorú, Mélyárok, Nagytce, Petőfi, Rác Mihály Szerencse, Szent Gellért, Vörösmarty, Hunyady János, Mátyás király, Vizi, Krisztina, Básty, Károly, Báthory, Malom, Sánc, dr. Károly Irén, Ferenc József-tér, Kacsóh Pongrác, Bethowen, Kocsán János, Gyár, Hid, Hodosi Miklós, Ráday Gedeon, Iskola Templom, Balogh M., Szent István, Szelka, Sorompó, Mussolini-tér, Kolozsvári és Baross Gábor-utca lakói.

Felhívom a Pallos László tüzfagyártó cégét, hogy csak azon rózsaszínű falapra szolgáltatathatja ki a 100 kg. tüzfát, amely rózsaszínű falapnak október és november havi rovatában nincs feltüntetve fakivétel, azon rózsaszínű falap-tulajdonosok, kiknek falapján szeptember, október havi rovatában tüzfával van feltün-

Tüzifaosztás 14-én és 22-én

Nagyvárad thj. város polgármestere 228—1944. k. é. szám alatt az alábbi hirdetményt adta ki:

Ertesítem a város közönségét, hogy a tüzfaszétosztást folytatólágoosan a következőkben szabályozom. Hogy a szállítási nehézségek miatt kisebb tételekben beérkezett tüzfához a szegény lakosság minél nagyobb rétege juthasson hozzá, egyelőre 100 kg. tüzifa kiadását rendelem el azzal, hogy kellő mennyiségű tüzifa beérkezése esetén újabb mennyiséget fogok utalványozni. Fentiek szerint az alanti utca *fehér és rózsaszínű* faellenőrzési lappal rendelkező la-

koí, az alant megjelölt telepeken 100 kg. fát, valamint bármely szénkereskedőnél 50 kg. szenet szerezhetnek be a faellenőrzési lapra:

Folyó hó 14-én, pénteken:

Bihar fatelepen: Mátyás király-ut 1-től 30-ig.

Dr. Grósz fatelepen: Mátyás király-ut 31—39. házzámig.

Lévay Erzsébet fatelepen: Mátyás király-ut 90-től végig.

Hajdu Mihály fatelepen: Gábor Aron, Kisfaludy Sándor.

Heiler fatelepen: Liszt Ferenc-utca 82-től végig, Ribbentrop, Vulkán, Dugovics Titusz, Lázár Vilmos.

Nemes fatelepen: Frangepán-utca.

Vitéz Tarr fatelepen: Tompa Mihály és Erkel Ferenc-utca.

Tyuskay István fatelepen: Velencepart 1—85. házzámig.

Vlad Sándor fatelepen: Ferdényi Ferenc, Nap, Miklós, Konti püspök és Sipos Orbán-utca.

Zathureczky József fatelepen: Szunyogh, Fácán, Lipót (volt Fűzes G.).

Folyó hó 22-én, szombaton:

Pallós fatelepen: Török Ignác-u. és Ferenc-utca lakói.

Azok, akik 100 kg. tüzifa átvételére megfelelő pénzüsszeggel nem rendelkeznek, a tüzfagyártóval váltójegyet kérhetnek, melyre a 100 kg. tüzifaért 5 kg.-ként is kiválthatják a tüzfát. Mindenki köteles a tüzfát

Vedd elő
a jobbik eszedet
**HÉLYEZD PÉNZEDET
BÚZAKÖTVÉNYBE**

szombat délutánig kiváltani, mert az elmaradottak felszólamlását a Közélelmezési Hivatal nem veheti figyelembe és azt utólagosan ki nem utalhatja.

Nagyvárad, 1944. január 12.
Dr. Soós István s. k., polgármester.

Vajosztás 17 és 18-án

Nagyvárad thj. város polgármestere 214—1944. k. é. szám alatt az alábbi hirdetményt adta ki:

Ertesítem a város közönségét, hogy folyó évi január hóra a Közélelmezési Hivatal által kibocsátott zöld, fehér és sárgaszínű tej-jegyekre a Közélelmezési Hivatal jegyenként 10 deka vaját szolgáltat ki. A kiosztási sorrendet a következőképpen állapítom meg:

Folyó hó 17-én, hétfőn:

a Damjanich-u. I. sz. clostóban, a Mátyás király-ut 104. sz. a. lévő II. sz. clostóban, a Horthy Miklós-ut 28. sz. a. III. sz. clostóban és az Össi-telepen lévő gróf Tisza István-ut IV. sz. clostóban.

Folyó hó 18-án, kedden:

az Árpád vezér-ut V. sz. clostóban, a Szeptember 6-utcaán lévő VI. sz. clostóban, a Mátyás király-ut 5. sz. alatt lévő VII. sz. clostóban és a Kenesse-u. 4. sz. alatt lévő VIII. sz. clostóban vehetik át a részükre járó 10 dkgr. vaját, a tej kivétele alkalomával. Fenti napok után az clostók vaját nem szolgáltathatnak ki.

Nagyvárad, 1944. január 8.

Dr. Soós István s. k., polgármester.

Sütőipari munkások gyűlése

A Nemzeti Munkaközpont sütőipari csoportja f. hó 15-én, szombat este 5 órakor tisztújító közgyűlést tart, melyre minden sütőipari NMK tag föltétlen megjelenését kéri az Elnökség.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZÉKELYI DEZSŐ-UTCA 5. sz. M.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: 1. hóra 4.30 P.
 3. hóra 12.40 P.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

HORVÁTH JÁNOS LETT A SAJTÓ-KAMARA LAPKIADÓ OSZTÁLYÁNAK ELNÖKE. A Magyar Országos Tudósító Jelenti: Marsovszky Ivor, a Sajtókamara lapkiadó osztályának elnöke elfoglaltságára való tekintettel lemondott tisztségéről, melyre *vitéz Horváth János*, a *Pest és Magyarország* felelős kiadóját választották meg.

NEVVÁLTOZTATÁS. A Kormányzó Ur Öfömlétsége a Belügyminiszter Ur előterjesztésére dr. Stachó Tibor műegyetemi ny. r. tanár, Stachó Aladár, a Magyar Siemens Művek ügyvezető igazgatója, Stachó Jenő m. kir. jószágfelügyelő és gyermekeinek családi nevét a régi magyar nemesség érintetlenül hagyása mellett *Szentmártony* névre változtatta.

Munkára használják fel az angolszázok az átértékelés olasz hajók tisztjeit és legénységét, Chiaesoból jelentik: B. T.) Azoknak az olasz hadihajóknak tisztjeit és legénységét, amelyek a fegyveresület megkötése után a szövetségesekhez pártoltak, a közeljövőben Dél-Olaszországba szállítják, ahol munkára használják majd fel őket.

MEGTILTOTTA A ROMÁN KORMÁNY A BUKARESTBE KÖLTÖZÉST. Bukarestből jelentik (Bud. Tud.): A belügyminisztérium további intézkedésként tilos az ország bármely részéből a Bukarestbe való költözés. A rendelkezés alól csupán a szolgálati érdekből elhelyezett tisztviselők és személyek mentesek.

Bombamerényletet követelt el hat angol fiatalember. Genfből jelentik: MTL A Német TI jelenti: Londonból jelentik: A lapok jelentése szerint 6 angol fiatalember, valamennyi 17-19 éves, bombamerényletet követtek el Glasgowban. Az Imperial Industries glasgowi igazgatóság épületének üléstermében bombát helyeztek, amelynek felrobbanása súlyosan megrongálta az egész házat. A detektívek különítménye ma ebben az ügyben nyomozott és egy robbanóanyagraktárt is lefoglalt. További lefoglalások is várhatók.

A hélibre keletkező bomlás termékek által okozott rosszulleteknél a régóta bevált, fiztán természetes „Ferenc József” keserűvíz, gyors és alapos helykiürítő hatásánál fogva, gyakran a legjobb szolgálatot teszi. Kérdezze meg orvosát!

A Colibri bár művezei a hadikórházban. Az 559. számú hadikórház Deák Ferenc utcai épületében nagyszerű előadás rendezett a Colibri bár művészgardája. A sebesült honvédek szünni nem akaró ünneplésben részesítettek a művészeket, különösen Graf Edt lélekzetelőállító akrobatikáját. Temes Lili cigánytáncát és Makkay Franciska decens valzerjét. A számokat a Bár kitűnő zenekara kísérte. Az előadás a közeljövőben megismétlik.

KORONA filmszínház

Utoisó nap!

Gróf MONTE CRISTO I. rész

Az IF vár foglya

Péntektől a II. rész: A bosszú

GIBRALTÁRBAN KIVÉGEZTEK KÉT SPANYOLT. Gibraltár. (Bud. Tud.): Gibraltárban kedden kivégeztek két spanyol állampolgárt, akik egy spanyol szervezet megbízásából szabotázs-cselekményeket akartak elkövetni. Egyikük egy benzintartályt már fel is robbantott.

Meggyilkolták az Emberi Jogok francia ligájának volt elnökét, Vichyből jelentik: (MTI) Az Interinf jelenti: Basch Viktort, az Emberi Jogok francia ligájának volt elnökét, feleségével együtt, éjezaka ismeretlen tettesek meggyilkolták. A holttesteket Lyontól 10 km-re találták meg.

SÁRGALÁZ AZ ÉSZAKAFRIKAI SZÖVETSÉGES CSAPATOK KÖZÖTT. Genf. (MTI) A NTL jelenti: Londonból jelentik, hogy Északafrikában a szövetséges csapatok között elterjedt a sárgaláz, amelyet keletről hurcoltak be. Mindenkit, aki Északafrikából Angliába utazik, 14 napos vesztézárnak vetnek alá.

DR. FRÁTER PÁL KINEVEZÉSE. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A m. kir. igazságügyi miniszter a Kuria ügyvédi tanácsának ügyvédtagjává kinevezte az 1944. jan. 1-től kezdődő három évi időszakra dr. Fráter Pál nagyváradi ügyvédet.

DR. NAGY IVÁN BOLGÁR KITÜNTETÉSE. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A budapesti bolgár követ szerdán délelőtt fogadta a kultuszminisztérium egyetemi ügyosztályának helyettes főnökét, v. Nagy Iván dr. miniszteri tanácsost, akinek átnyújtotta a bolgár polgári érdemrend tiszti keresztjét, amit még II. Boris király adományozott. A két ország kulturális kapcsolatainak kimélyítése terén szerzett érdemeiért kapta a kitüntetést.

Ellapta a dolgozó földműves csizmáját

Két havi fogháza itélték a tolvaj cigányt

Nagyvárad, január 13. A földkeken dolgoztak a magyar parasztok. Isten melegen tüzött a nap. Ezért is hogy megkíméljék lábujjukat, levették lábukról a csizmát, cipőt s egy helyre egy nagy eperfa alá rakták.

Arra járt Sánta Dező, akinek rendes foglalkozása a vályogvetés volt. Néha azonban kitért belőle az ősi ösztön s mellékfoglalkozásaként lopásra is adta fejét. Midőn meglátta a csizmákat az eperfa alatt egysorban, ellenállhatatlan vágy fogta el „mellékfoglalkozása” üzésére. Gondolt egyet és fogott egyet: a legjobb pár csizmával észrevétlenül továbbállt. Mondják, hogy gonosz erebert hamarabb utóler a végzete, mint sántakutyát... hátha még a gonoszember Sánta is!

Sánta Dező a csizmát anyjának, Sánta Boldizsárnénak adta át, aki 20 pengő kerect reményében Hajdu Sándornénak adta el. Pereze kitudódott s a nagyváradi törvényszék büntető egyesülésére elé került a dolog.

A mai főtárgyalás adataiból kiderült a vádlottak bűnössége. Dr. Patkó Zoltán egyesbíró Sánta Dezőt két

NYUGALOMBA VONULT A TÖRÖK VEZÉRKAR FŐNÖKE. Ankara. (MTI): A török távirati iroda hivatalosan jelenti: Fevzi Csakmak tábornagy, a török vezérkar főnöke, miután elérte a korhatárt, a mai nappal nyugalmába vonult. Utóda Kazim Orbay tábornok, az eddigi helyettes vezérkar főnök.

TIZ MAGYAR FILMET MUTATTAK BE A MULT ÉVBEN FINNORSZÁGBAN. Helsinkiből jelentik (MTI): Finnországban 1943-ban 10 magyar filmet mutattak be. A magyar filmek 1944. évi programja rendkívül kedvező lesz, minthogy egy helsinki színházban sorozatosan csak magyar filmeket mutatnak be az 1944-es esztendőben.

ÉHINSÉG FENYEGET NAGY SZOVJET TERÜLETEKET. Zürich. (MTI): A Neue Zürcher Zeitung írja, hogy bár Szovjetországban általában kielégítő volt a termés, nagy területeket mégis éhínség fenyeget. Ez főleg arra vezethető vissza, hogy a munkaerő hiányában a termést nem tudták betakarítani, másfelől hiányoznak a szállítási eszközök.

Megegyezésre vezettek a svéd-német kereskedelmi tárgyalások Berlinből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Stockholmban egy német küldöttség az 1944. évi árú és fizetési forgalomról tárgyalásokat folytatott egy bizottsággal, amelyek január hó 10-én befejeződtek és megegyezésre vezettek. A fizetési forgalom terjedelmét, mint a múlt évben, összesen 900 millió bírodalmi márkára becsülik. Svéd részről elsősorban acélt, ércet, gépeket, fát, papírost, német részről pedig szénelt, kokszot és vegyi anyagokat szállítanak.

MEGHÍVÓ

A „VOGE” nagyváradi Helyi Csoportja folyó évi január hó 16-án délelőtt 10 órakor, határozatképtelenség esetén délelőtt 11 órakor az alábbi dísztermében tisztújító közgyűlést tart az alábbi tárgysorozattal:

1. Elnöki megnyitó.
 2. Főtűkari jelentés.
 3. Pénztári jelentés.
 4. Számvizsgáló bizottság jelentése.
 5. Felmentés megadása feletti döntés.
 6. Választások.
 7. 1944. évi előirányzat jóváhagyása.
 8. Esetleges indítványok tárgyalása
- A közgyűlésre a tagok minél nagyobb számban való megjelenését kéri az
- Elnökség.**

Csokonai matiné a Református Kulturpalotában

A Szigligeti Társaság elnökségének meghívására vasárnap, január 16-án délelőtt 11 órai kezdettel a Református Kulturpalota nagytermében a debreceni írók Csokonai Köre matinét rendez a következő műsorral:

1. Elnöki megnyitót mond és a vendégeket üdvözli.
 2. A régi Debrecen lelkéről beszél Csobán Endre, a Csokonai Kör alelnöke.
 3. Gulyás Pál verseiből olvas fel.
 4. Juhász Géza az új Debrecen lelkéről tart előadást.
 5. Debreceni diáknótákat és hortobágyi pásztordalokat adnak elő Gulyás György, a Doei intézet tanára és Nyakas László református kántortanító.
 6. Tóth Endre felolvasa Kutyaelet c. novelláját.
 7. Baja Mihály a Petőfi Társaság tiszta verseiből ad elő.
- Erre a matinéra — belépő díj nincs, csupán a műsor megváltása kötelező — ezúton is meghívja Nagyvárad társadalmát s az iskolák növendékeit a rendezőség.

Szolgálatos gyógyszerárak:

II. CSOPORT:

- ARANYAS gyógyszerár, Szt László tér 6. (M. Káin E.) 25-74.
- FEHER KERESZT gyógyszerár, Rákóczi-u. 2. (Pakala Gy.) 14-16.
- SZENT LÁSZLÓ gyógyszerár, Szent István-tér 1. (K. Hegedüs I.) 19-29.
- MEGVÁLTÓ gyógyszerár, Gróf Tescsik Pál-u. 55. (Németh L.) 32-01.

KÖSZÖNETNYILVANÍTÁS

Mindazoknak, akik szeretett férjem, illetve édesapám hősi halála alkalmával részvétükkel felkerestek, ezúton mondok hálás köszönetet.

Özv. Marjalaky-Sztupka
 Tiborné és kisleánya
 Katóka

Milyen foglalkozási ágakban keresnek munkát és találhatnak elhelyezkedést a nagyváradi munkanélküliek

A nagyváradi m. kir. állami Munkaközvetítő hivatal (Szilágyi Dezső-utca 28. telefon: 25-76) 1944. évi január hó 12-én kelt kimutatása szerint, az elmúlt héten elhelyezett 41 egyént.

Jelenleg foglalkozást kaphatnak:

1 asztalos, 1 kárpitós, 1 kerékgyártó, 1 faesztergályos, 5 szolgakifutó, 13 bejárónő, 12 mindenleány, 5 mindenleány, 1 gyermeknevelőnő, 1 szobaleány, 2 moeónő.

Foglalkozást keresnek:

21 ipari szakmunkás, 17 gyári, befanított és egyéb segédmunkás, 4 kereskedősegéd, 3 tisztviselő, 1 tisztviselőnő, 5 szolgakifutó, 1 ápolónő, 3 mindenleány, 1 gyermeknevelőnő, 2 szobaleány, 1 szállodai segédmunkásnő.

Kézigránáttal játszottak a gyermekek — egy kis levente megmentette az életüket

A Leventék Országos Parancsnoka kitüntette az önfeláldozó levntét

A gyulai József szanatoriumnál kisgyermekek játszottak; miközben az egyik kislány egy éles kézigránátot talált, amit a vele együtt játszó gyermekek mindegyike magának akart megszerezni. A kézigránát birtokáért négy gyermek dulakodni kezdett egymással, amelynek során a gránát biztosító szöge annyira meglazult, hogy már csaknem kiesett, s így a robbanás minden pillanatban bekövetkezhetett. Ekkor ért oda Dézsi Imre gyulai levente, aki azonnal felismerte a veszélyt és gyors elhatározással kiragadta a gyermekek kezéből a gránátot és azt egy közeli földörbe dobta, ahol az nyomban fel is robbant anélkül, hogy valakiben kárt tett volna.

Dézsi Imre levntét bátor és gyors közbelépéséért, mellyel több gyermek életét megmentette, a Leventék Országos parancsnoka dícséretében részesítette. (LHK).

RÁDIÓ

PÉNTEK, JANUÁR 14.
Budapest I.

8.35 Szalonötös.
9.00 Délelőtti muzsika.
10.15 Weidinger Ede szalonzenekara.
11.15 Híres énekkarok.
11.40 Müller József dr előadása.
12.10 Beszkáptzenekar.
13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
14.00 Boross Lajos cigányzenekara.
15.05 Művészlemez.
15.35 Dr Csokán Pál előadása.
16.00 A Légierők fúvózenekara.
17.00 Se szó, se beszéd — muzsika.
17.35 Sportközlemények.
17.45 Német hallgatóinknak.
18.20 Magyar népmuzsika.
19.00 Két háború között.
20.40 Felolvasás Gligliről.
22.40 Filmdalok és tanszámok.
23.30 Csárdások.

Budapest II.

19.00 Muszorgszkij—Kodály est.
A szünetben Darázs József költeményeiből ad elő.
21.05 A tenyérjós. Rádiójáték.

További lényeges kedvezményeket kapnak az adósok a zálogleveles kölcsönök visszafizetésénél

Záloglevéllel csak január 31-ig lehet visszafizetést kérni

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A zálogleveles kölcsönök visszafizetésénél az adósok további lényeges kedvezményeket kapnak. Az u. n. zálogleveles kölcsönök tekintetében biztosított újabb visszafizetési lehetőségekről rendelkező 5460—1943. M. E. sz. rendelet végrehajtásával kapcsolatban megállapodás jött létre a pénzügyminiszter és a záloglevélkibocsátó pénzintézetek között. A megállapodás értelmében az intézetek különböző transfer rendeletek által meghatározott letéti kötelezettség és az eredeti kötelezvényekben megál-

lapított szolgáltatások közötti különbséget az önkéntes teljes visszafizetés esetén egészen, részfizetés esetén pedig megfelelő aránylagos részben törlik.

Illetékes helyen ezúton is felhívják az érdeklődők figyelmét arra, hogy záloglevéllel csak január 31-ig lehet visszafizetést kérni. A készpénz által történt visszafizetés elfogadására pedig az összes előfeltételek megléve esetén is csak akkor kerülhet sor, ha az adós ezirányú szándékát január 31-ig postára adott ajánlott levélben a hitelező pénzintézetnél bejelenti.

SPORT

Országos tör- és kardvívóverseny Nagyváradon

A Magyar Vívó Szövetség hozzájárulásával országos III. osztályú tör- és kardvívó versenyt rendez az NSE szombaton és vasárnap a premontrei gimnázium tornatermében. Első nap a tör, második napon pedig a kardverseny kerül lebonyolításra. Az NSE által rendezett idei első vívóverseny hivatalos jellegű és így igen nagy jelentőséggel bír, mert az első három helyezett előlép a második osztályba. Éppen ezért már eddig is igen nagy érdeklődés nyilvánult meg az országos erőpróba iránt s a nevezésekből ítélve, igen erős mezőny fog indulni a második osztályba való bejutásért.

Eddig beneveztek: a Budapesti EAC, a Budapesti Futura TE, a Budapesti WMTK és a Nyiregyházi

Honvéd Tiszti VE.

A verseny kilátásai felől érdeklődünk Szántay Jánosnál, az NSE közszerepében álló elnökénél és a következő felvilágosítást kaptuk:

— Nagyvárad vívósportjának megbecsülése, hogy a Vívó Szövetség nálunk engedélyezte megrendezni az idei országos III. osztályú vívóversenyt. Előreláthatólag igen erős küzdelemre lesz kilátás és igen szép vívósport szemtanuja lehet majd Nagyvárad sportszerető közönsége. A versenyt is azért rendezzük a Premontrei gimnázium tornatermében, hogy az érdeklődők részére megfelelő kényelmes helyet biztosíthassunk.

SZINHÁZ

A színházi iroda közleménye:

Perényi László felleptével a „Zsuzsó” csütörtökön, pénteken és szombaton este

Perényi László, az Uj Magyar Színház művészeinek felleptével csütörtökön, pénteken és szombaton este is vendégszerpepel a *Zsuzsó* című nagyszerű vígjáték-újdonnásban. Mersékelten felemelt helvárak. Jegyekről ajánlatos előre gondoskodni, a nagy érdeklődésre való tekintettel.

Artatlan vagyok, kacagtató vígjáték szombaton délután egyegyed 4 órakor *filléres helyárakkal* kerül színre Jurik Julesi felleptével.

Badacsonyi kékvölvi, az idény legmulatságosabb operett-újdonnaga vasárnap délután *olesó helyárakkal* van műsorán.

Vasárnap este az Uj Magyar Színház nagyszerű újdonnaga, a *Zsuzsó* van a színház műsorán. Péter: Halasi Gyula.

Fehérvári huszárok, Erdélyi Mihály hangulatos, békebeli huszár-operettje hétfőn este ismét a színház játékrendjén van.

Előkészületben: Possonyi László: *Szilágyi Irma* című színműve, Koós Zsófia felleptével.

HETI MŰSOR:

Csütörtök este háromnegyed 7 órakor: *Zsuzsó* (Perényivel).

Péntek este háromnegyed 7 órakor: *Zsuzsó* (Perényivel).

Szombat délután egyegyed 4 órakor: *Artatlan vagyok*.

Szombat este háromnegyed 7 órakor: *Zsuzsó* (Perényivel).

Vasárnap délután egyegyed 4 órakor: *Badacsonyi kékvölvi*.

Vasárnap este háromnegyed 7 órakor: *Zsuzsó*.

Hétfőn este háromnegyed 7 órakor: *Fehérvári huszárok*.

Kedden este háromnegyed 7 órakor: *Szilágyi Irma*, bemutató hélet, Koós Zsófiával.

Szent László nyomda rt.

Szilágyi Dezső-u. 5.

Mindenféle nyomtatványokat izlésesen készít.

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétel

Eladók város közepében több új magánház, beköltözhető több kisebb, nagyobb berházak és telkek. Osv. Tatayné, Szigligeti-u. 12. Telefon 28-74. 265

Leány félikabát, sötétkék, teljesen új, 10-12 évesek, eladó. Bethlen Gábor-u. 14. Alsó csengő. 281

ELADÓ dobkályha, Balassa-tér 3., ajtó 3. 281

Kombinált diófabutor, kétszemélyes rekamiéval eladó. Hegyessy Marton-u. 4. szám. 406

Zongorát rövidet vagy pianót megvételre keresek vidékről is. Ajánlatot gyártmány részletes leírás és árral dr Balkányi József Nagyvárad postarésztánte kérek. 404

Varrógépet bármilyen állapotban, magas árban veszek Kies Béláné, Kossuth-utca 3. Telefon 27-88. 131

Különféle

Fertőtlenítést, poloska, mely és mindennemű férgek irtását 35 évi gyakorlattal vállalja, Varga, Dankó Pista-utca 6. Telefon 27-56. 313

Menyasszony és koszorúleány művirág fejdzsek és kizicsokrok. Ezúttal aranylakodalmaakra csokrok és kosarak olcsón, szép kivitelben megrendelhetők. Ruhákra virágok raktáron, azonkívül hozott anyagokból is olcsón készülnek. Karácsonyi púspok-u. 52. (Részlet-írigeti sportpályánál.)

Varrógépjavítás egy évi felelősséggel Jakab műszerésznél, Kossuth-u. 5. Telefon 23-30. 65

170 kat. holdat kitevő üzembépes gazdaságom teljes felszereléssel és jószágállománnyal sürgősen bérbeadnám. — Krisár Béláné Kabaláspatak u. p. Mezőtelgd Bihar megye. 377

Állást nyee

CSILLAGVÁROS, Velence környékén lakó lap. adósi jó fizetéssel felvezünk. Jelentkezni lehet a Magyar Lapok kiadóhivatalában.

Ügyes kereskedősegédet és tanult felvez azonnal a Bihar megyei Aratórgalmi Szövetkezet, Beleznay-u. 1. 405

HAJDUSÁGI térsztaüzembem Peineházy Dávid-u. 1. keresztény munkásnők felvétetnek. 402

FELSŐRÉSZ készítéshez tűzőnőket, ragasztókat és cughór vágót felveznek. Fekete, Fábán Lajos-u. 1.

Állást keres

ELHELYEZKEDNE 1944. február 1-re fiatal, öskeresztény, katonaidéjét kiszolgált, kereskedelmi érettségivel, németországi kereskedelmi gyakorlattal, sokoldalú képzettségű, perfekt magyar-német levelező, könyvelésben jártas, gyors- és gépirő, önálló beosztásokban gyakorlott férfi. — Megkereséseket „Kiváló ajánlatok” jellegre a kiadóba sürgősen kér. 400

KERESKEDELMI szakmában jártas keresztény tisztviselőnő felnap állást keres azonnalra. Címét a kiadóba kér. 403

Oktatás

OKLEVELES tanár vállalja 1-2 magán- és rendes tanuló előkészítését. Beöthy Ödön-u. 42. 336

KIADÓTULAJDONOS:

SENET LÁSZLÓ-NYOMDA R-T.

A szerkesztésért felel: Dr Paál Árpád
A kiadásért felel: Dr Virág József
Szent László-nyomda R-T.
1944. január 13.

Készült a Szent László-nyomdn r. t. körforgógépén Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám